

rejstříku t. zv. berní žurnál, do něhož se příslušné obnosy daně zanášejí; každý měsíc odvede se pak úhrnný obnos daně aeraru.

7. Exekuční prodeje papírů, ať je předsedá soud nebo notář, jakožto soudní komisař, podléhají dani jen tehdy, je-li kupcem obchodník v cenných papírech. Daň zapraví obchodník neprotokolovaný tím způsobem, že kolkuje notu známkami v celém obnosu daňovém, kdežto obchodník protokolovaný kolkuje notu i svůj rejstřík známkami v obnosu polovičním. Byl-li sepsán dražební protokol, možno kolkovati též tento známkami v obnosu daňovém na místě noty. Koupil-li papíry obchodník, který v nich obchod provozuje, učiní příslušný soud o tom oznámení úřadu finančnímu první stolice s doložením, v jakém obnosu byla daň v kolcích zapravena, čímž se sprostuje dotýčný úředník soudní osobního ručení. Lhostejno jest, zda-li exekvent jest obchodníkem v papírech cenných, čili nic (nař. min. fin. a sprav. ze dne 23. června 1895 č. 103 ř. z.).

V. Úřady příslušné.

Správa daně bursovní svěřena jest úřadům, které zřízeny jsou pro daně nepřímé (poplatkový úřad, finanční okresní ředitelství).

VI. Přestupky.

Na přestupky tohoto zákona stanoveny jsou velmi vysoké tresty pořádkové záležející ve 150—300násobném zvýšení obnosu daňového. Příjemce listiny, která není náležitě kolkována, tresce se 50násobným zvýšením daně, jestliže listinu do 30 dnů dodatečně neokolkuje, aneb to úřadu neoznámí. Oznámí-li vydatel listiny do 3 dnů úřadu, že listinu dodatečně okolkuje, jest rovněž osvobozen od trestu, ač-li daň zároveň zapraví. Prominutí trestů pořádkových vyhrazeno jest ministerstvu financí. Naproti tomu prominutí nebo snížení daně z trestu zvýšené jest z pravidla vyloučeno a připouští se toliko ve výjimečných případech za těchto podmínek, které jsou předepsány pro kolky směnečné zákonem ze dne 18. března 1878 č. 31 ř. z. Proti trestním nálezům finančních úřadů první stolice připouští se do 30 dnů stížnost ku zemskému finančnímu ředitelství, která nemá však účinku odkladacího, a kterou podati jest stoliční první; stížnost k úřadu vyššímu jest vyloučena, leč zemský úřad finanční může pochybné otázky předložiti ku rozhodnutí ministerstvu financí.

Daň domovní.

Daní domovní rozumí se daň z nájemného, domovní daň třídní a tak zv. 50/0 daň ze stavení dočasně daně prostých.

I. Daň z nájemného vybírá se nyní dle zák. ze dne 9. února 1882 č. 17 ř. z., ze všech stavení obytných i neobytných (rozh. spr. s. dv. ze dne 11. července 1891, č. 2148, sb. »Budwinski« 6098), která

- a) se nalézají v místech v zákoně uvedených,
- b) která jsou v místech, v nichž veškerá aneb aspoň polovice jich a mimo to polovice části bytů dávají užitek pronajmutím,
- c) která leží vně těchto míst, jichž zcela aneb z části užívá se pronajmutím; z těchto poslednějších jsou však vyjmuta stavení, která neobsahují více než 3 místnosti obytné a která vřaděna jsou do některé ze 3 nejnižších tříd domovní daně třídní, která jsou obývána majitelem a pouze z části pronajata.

Sproštěny daně z nájmu jsou:

- a) kostely, budovy farní, ač-li se nepronajímají; ubikace (kanceláře)

israelitské obce náboženské nepožívají osvobození (rozh. spr. s. dv. ze dne 9. dubna 1889, č. 1357, sb. »Budwinski« 4622);

b) budovy státní a těmto na roveň postavené budovy veřejné, nikoli však budovy vystavené na náboženských a studijních statcích nadačních;

c) stavení soukromá, která vlastníci jich bezplatně propůjčili za nemocnice, chudobince nebo jiným ústavům dobročinným; k poslednějším nesluší však počítati ústavy, jež opatřují šlechtické slečny způsobem »jich stavu přiměřeným« (rozh. spr. s. dv. ze dne 8. března 1892, č. 801, sb. »Budwinski« 6478). Rovněž osvobozeny jsou stánky, boudy a krámy postavené pouze na čas (rozh. spr. s. dv. ze dne 8. května 1886, č. 1249, sb. »Budwinski« 3050).

d) Dle zák. ze dne 9. února 1892 č. 37 ř. z. sprostěny jsou podobu 24 let jak daně z nájemného tak t. zv. 5⁰/₁₀ daně ze stavení dočasně daně prostých budovy, které chlebdárci, obce nebo spolky všeužitečné vystavěly za tím účelem, aby dělníkům za obydlí pronajaty byly; nájemné z těchto bytů nesmí však obnášeti za 1 m² místnosti obytné více než 1 zl. 15 kr. a v místech s obyvatelstvem do 10.000, více než 80 kr. (ve Vídni 1 zl. 75 kr.). Osvobození to platí pro budovy, které během 10 let od platnosti jmen. z. vystavěny budou.

e) Sem náleží též osvobození za účely asanačními (zák. ze dne 11. února 1893 č. 23 ř. z. pro Prahu; zák. ze dne 5. dubna 1893 č. 25 ř. z. pro Lvov; zák. ze dne 5. dubna 1893 č. 54 pro Vídeň).

Daň z nájemného vyměřuje se dle čistého výnosu nájemného, který dle vyšetření jeví se býti skutečným nebo možným. Z výnosu na jisto postaveného odečte se ve městech a místech v seznamu A. zák. ze dne 9. února 1882 uvedených 15⁰/₁₀ na správký a vydržování; v jiných místech a ve městech Zadru a Černovicích obnáší srážka 30⁰/₁₀. Daň činžovní obnáší pro budovy měst a míst v seznamu A. jmenovaného zákona vypočtených 26²/₃ 0⁰/₁₀ čistého výnosu po odečtení nákladů amortizačních a nákladů na zachování, pro všechny ostatní budovy dani činžovní podrobené 20⁰/₁₀. Pro Tyroly a Vorarlbersko platí zvláštní výměra. Z budov, které jsou vně míst, v nichž veškerá stavení aneb aspoň polovice jich a mimo to polovice části bytů přináší užitek pronajmutím, zapraví se daň, jsou-li částečně pronajmuty:

a) obnosem, který by připadl na domovní daň třídní za nepronajaté byty, a

b) obnosem, který vypadne na daň činžovní z nájemného za pronajaté části bytů.

Daň předepisuje se listem ukládacím, proti němuž podati lze stížnost ve 30 dnech.

Dle návrhů stálého výborů berního má obsahovati sleva při dani domovní vyjma daň 5⁰/₁₀, 10⁰/₁₀, která dle výnosu daně osobní zvýšena může býti na 12⁵/₁₀.

II. Domovní daň třídní. Budovy, které nepodléhají dani z nájemného, jsou stíženy dle pat. ze dne 23. února 1820 a zákona ze dne 9. února 1882, č. 17 ř. z. dani, která se určuje dle tříd, do nichž stavení dani domovní podléhající jsou zařaděna. Předmětem zdanění mohou býti pouze budovy mající místnosti obytné, t. j. místnosti, které jsou skutečně obydleny, nebo které jsou k obývání určeny. Budovy nemající místností

obytných, jako na př. stodoly, chlévy a budovy tovární jsou z daně této vyloučeny, předpokládaje ovšem, že budovy ty pouze za tímto účelem byly vystavěny, a že vůbec nejsou k obývání způsobilé. Za místnosti obytné pokládají sluší pouze pokoje a komory, které k obývání jsou určeny, nikoli však kuchyně, sklepy, stáje, půdy, krámy kupecké, dílny. Hmota, ze které stavení jsou zbudována, nemá při stanovení poplatnosti významu. Stavení vedlejší, mají-li zvláštní střechu, mají býti samostatně zařazena do třídy daňové a sice bez ohledu na to, jsou-li zvláštními čísly popisnými opatřena čili nic.

Míra daně řídí se dle toho, kolik místností obytných má stavení. Dle sazby třídní obnáší daň ze stavení majícího 36—40 místností dle I. třídy 220 zl., ze stavení se 30—35 místnostmi dle II. třídy 180 zl., se 28—30 místnostmi dle III. třídy 150 zl., se 25—27 místnostmi dle IV. třídy 125 zl., se 22—24 místnostmi dle V. třídy 100 zl., se 19—21 místnostmi dle VI. třídy 75 zl., se 15—18 místnostmi dle VII. třídy 50 zl., se 10—17 místnostmi dle VIII. třídy 30 zl., se 8—9 místnostmi dle IX. třídy 20 zl., se 7 místnostmi dle X. třídy 15 zl., se 6 místnostmi dle XI. třídy 10 zl., se 5 místnostmi dle XII. třídy 5 zl. 50 kr., se 4 místnostmi dle XIII. třídy 4 zl. 06 kr., se 3 místnostmi dle XIV. třídy 2 zl. 10 kr., se 2 místnostmi dle XV. třídy 1 zl. 70 kr. a s 1 místností dle XVI. třídy 1 zl. 50 kr. nebo 75 kr. Je-li ve stavení více než 40 místností obytných, připočte se ku sazbě dle třídy I. za každou místnost další 5 zl.

Nebylo-li ve lhůtě 4 neděl učiněno oznámení o zřízení nových budov neb o změnách, které mají v zápětí zvýšení daně, jest opomenutí takové potrestati pokutou rovnající se obnosu povinné daně. Trest ten promlčuje se v 5 letech (d. dv. k. ze dne 1. července 1835, č. 1994).

III. T. z. 5% daň ze stavení dočasně osvobozených. Ze stavení, jež osvobozena jsou úplně aneb částečně od daně činžovní z titulu stavby, platí se daň obnášející 5% čistého výnosu ze stavení těchto nabytého. Čistý výnos se vyšetří, když z celoročního užitku se srazí:

- a) zákonné procento na udržování domu (15% po případě 30%),
- b) úroky z kapitálů na stavení pojištěných, jež platiti jest dle průkazu v roce berním (čl. 7 zák. ze dne 9. února 1882, č. 17 ř. z.). Lhostejno jest, byly-li kapitály, z nichž placen býti má úrok, pojištěny na stavení hned na počátku roku berního, či teprve během jeho; v roce však, v němž pomine osvobození dočasné, odrazí se pouze úroky splatné v době, po kterou osvobození trvá. Dle čl. 12 jm. zák. ze dne 9. února 1882 není majitelům stavení z části osvobozených povoleno, aby přihlíželi při vyhledávání čistého užitku z částí osvobozených též k úrokům placeným z kapitálů na celém stavení váznoucích. Nelze též přihlížeti ku podobným úrokům placeným z kapitálů pojištěných simultáně na více předmětech, z nichž jeden zcela aneb částečně podléhá dani domovní nebo dani pozemkové.

Tato 5% daň pokládá se zároveň za daň z nájemného, pročež přísluší jí privilegované právo zástavní, jako jiným daním reálním; při zamlčení nájemného lze též užiti čl. 11 cís. pat. ze dne 23. února 1820, při čemž pro vyměření pokuty nájemné bude základem zamlčený výnos čistý, který měl býti podroben 5% dani, a pro vyměření pokuty berní částka, která na této dani eráru skutečně ušla.

IV. Odepsání daně. Nepronajme-li vlastník domu byt, kterýž sám použití nemůže, jest oprávněn žádati za odepsání daně z nájemného v tom obnosu, který by na dobu, po kterou byt jest prázdný, vypadl (§ 12. pat. ze dne 23. února 1820). Vlastník domu jest však povinen do 14 dnů úřadu finančnímu o tom oznámení učiniti (d. dv. k. ze dne 18. června 1821 č. 1058 p. sb. z. sv. 49 č. 88). Podobná ustanovení obsahuje zák. ze dne 1. června 1890 č. 97 pro odepsání domovní daně třídní.

Stalo-li se užívání budov domovní dani třídní podrobených nemožným následkem pohrom živelních, možno žádati za odepsání daně v obnosu, který byl předepsán na rok, ve kterém pohroma se udála.

Daň kořaleční (z lihu).

Daň kořaleční upravena jest zákonem ze dne 20. června 1888, č. 95 ř. z.

I. Způsoby zdanění. Kořalka, jež uvnitř celní čáry se vyrobí, podléhá, dle rozdílnosti výroby, buď dani výrobní, jež při výrobě se odvádí, nebo dani spotřební, jež se zapravuje při přechodu kořalky z kontroly úřední do obchodu. Obojí dávky řídí se dle množství čistého alkoholu ve vyrobené kořalce. Daň výrobní obnáší 35 kr. z litru alkoholu (stupeň hektolitrový), daň spotřební pak rovněž 35 kr. neb 45 kr. (§ 2 a jmen. z.).

Množství alkoholu, jež za nižší sazbu 35 kr. lze vyrobiti, jest kontingentováno pro předlitavské lihovary ročně 997.458 hl. (§ 3. jmen. zák.), kterýžto kontingent rozdělí se na jednotlivé lihovary, dani spotřební podrobené. Individuální výměru tohoto rozdělení uspořádal původně zák. ze dne 30. června 1888, č. 96 ř. z., nyní pak zák. ze dne 4. srpna 1891, č. 114 ř. z. Individuální rozdělení děje se vždy na řadu období výrobních (období trvá od 1. září každého roku do 31. srpna následujícího roku); dříve dělo se na tři období, nyní pak na 4 období výrobní (§ 1 a § 8 zák. ze dne 4. srpna 1891, č. 114 ř. z.). Dle zák. ze dne 4. srpna 1891, č. 114 ř. z. mají nárok na účast v kontingentu jen ony lihovary, jež již dle zák. ze dne 30. června 1888, č. 96 ř. z. kontingentu se zúčastnily a ony nově zřízené hospodářské lihovary, jež před 1. lednem 1891 v činnosti byly (§ 2 jmen. z.). Rovněž poskytuje zákon tento pro pozdější periody jen těm lihovarům nárok na kontingent, jež v předcházející periodě kontingentu účastny byly a pak nově vzniklým hospodářským lihovarům (§ 8 jmen. z.). Výměra kontingentu upravuje se §§ 3, 4, 5, 6 a 8 zák. jmen. Neužije-li jeden lihovar práva účastenství v kontingentu zcela nebo z části, může právo to přikázáno býti jiným lihovarům kontingentu zúčastněným (§ 7 jmen. z.).

II. Předmět daně.

1. Dani spotřební podléhají:

a) všechny lihovary, jež moučné látky spracují, pokud u nich nenastanou okolnosti, jež by podmínky jich způsobivosti výrobní omezovaly (§ 32, odst. I. jmen. z.);

b) všechny lihovary, jež zpracují celulosu, škrobovou mouku, topinambury, řepu nebo melasu, odpadky cukerní výroby nebo jiných tekutin, jež více cukru obsahují (§§ 36, 32, odst. II. a III. jmen. z.).

2. Dani výrobní podrobeny jsou všechny ostatní lihovary (§ 36, 1. a 2. z.).

III. Vyšetření množství alkoholu.